

ראיית האמת

"כיון שגבר עליהם בראיותיו בקש המלך להורגו, נעשה לו נס ויצא לחרן, והתחיל לעמוד ולקרוא בקול גדול לכל העולם ולהודיעם שיש שם אלוה אחד לכל העולם ולו ראוי לעבוד, והיה מהלך וקורא ומקבץ העם מעיר לעיר ומממלכה לממלכה עד שהגיע לארץ כנען והוא קורא, שנאמר ויקרא שם בשם ה' קל עולם. וכיון שהיו העם מתקבצין אליו ושואלין לו על דבריו היה מודיע לכל אחד ואחד כפי דעתו עד שיחזירוהו לדרך האמת, עד שנתקבצו אליו אלפים ורבבות, והם אנשי בית אברהם, ושתל בלבם העיקר הגדול הזה וחבר בו ספרים והודיעו ליצחק בנו, וישב יצחק מלמד ומזהיר, ויצחק הודיעו ליעקב ומינהו ללמד, וישב מלמד ומחזיק כל הנלויים אליו, ויעקב אבינו למד בניו כולם, והבדיל לוי ומינהו ראש והושיבו בישיבה ללמד דרך ה' ולשמור מצות אברהם, וצוה את בניו שלא יפסיקו מבני לוי ממונה אחר ממונה כדי שלא תשכח הלימוד, והיה הדבר הולך ומתגבר בבני יעקב ובנלויים עליהם ונעשית בעולם אומה שהיא יודעת את ה'" (רמב"ם פ"א מהל' ע"ז ה"ג).

הנה אברהם אבינו היה זקוק לראיות כדי להגיע לאמיתת הבורא בעולם.

הלא נתגדל בבית של ע"ז, ואביו היה כומר לע"ז, ונמרוד הכיר את בוראו ונתכוון למרוד בו והשתדל בכמה אופנים להשפיע על אברהם להיות גם הוא עובד ע"ז, ולא הצליח. ולמה --- כי אברהם כבר ראה והבין את האמת --- "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה" (שמו"ר מח פסקה א), ושם באמצע כל התועים נעשה אברהם אבינו לעמוד האמונה. אדם שמחפש האמת --- אפילו חתול אחד מתוך כל הבריאה --- מספיק לחייבו להתנהג כמותה.

אבל אנן - לאחר קבלת התורה מהלך אחר ואחד יש לנו, וזה רק ע"י התורה הק'.

הנה אמרו חז"ל (עירובין ק ע"ב), אמר רבי יוחנן אילמלא לא ניתנה תורה היינו למדין צניעות מחתול וגזל מנמלה ועריות מיונה דרך ארץ מתרנגול ע"כ.

ושאל מרן הגר"ח מבריסק, אטו יש אדם אחד מכל הבריאה, מתוך מליארדי אנשים שאינם שומרים תורה, שמצווין בצניעות או בדרך ארץ או שנוהרין מעריות וגזל מכוח שלמד זאת מבע"ח הללו. וא"כ צצה השאלה מאליה, הרי הגמ' אומרת שאפשר ללמוד זאת מבע"ח הללו, ומדוע אין זה בנמצא.

ואמר הגר"ח זצ"ל, שרבי יוחנן אמר "אלמלי לא ניתנה תורה היינו למדין..." כשעוד היה העולם בלי תורה, אז היה שייך מהלך חיים כזה, ללמוד מחתול ומנמלה. אבל לאחר מתן תורה, אין שום שלימות, שום התקדמות, שום דרגה - משום דבר אי אפשר לקבל, אלא רק מן התורה. לא מחתול, לא מנמלה, לא מיונה ולא מתרנגול. רק ע"י התורה יתכנו המידות הנ"ל.

ומצינו שהתורה צותה על עניינים אלו במש"כ (דברים ל-טו) "ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב את המות ואת הרע... ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך". רק ע"י התורה יש בכחך להבחין בין טוב ובין הרע, ולבחור בטוב, ולא תהא בין האומרים לטוב - רע, ולרע - טוב, למתוק מר, ולמר - מתוק.

וכן הוי מרגלא בפומיה דמרן ה'אבי עזרי' זצ"ל משמיה דמרנא ה'חפץ חיים' זצ"ל, שלאחר שניתנה תורה, אי אפשר להשיג שום דבר בלי התורה. והן הן הדברים: "אחר שניתנה התורה, הדרך לכל המעלות שבעולם היא רק דרך התורה".

וביסוד זה ביאר מרן הגר"ח זצ"ל את הפשט בפסוק בנביא ישעיה (מב-כ) "ראות רבות ולא תשמור פקוח אזנים ולא תשמע, ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר", וביאר כך: "ראות רבות" - אתה יכול לראות המון דברים, אתה יכול להתבונן בחתול, בנמלה, ביונה ובתרנגול, ראות רבות, אבל "ולא תשמור" - לא תשמור שום דבר. כל ה"ראות" הזו לא תשנה אותך, לא תועיל לך לשמור שום דבר, אתה תישאר אותו מגושם.

"פקוח אזנים" - אתה מטה אוזן לשמוע מה זה אומר, ומה זה אומר, ותחשוב כאילו תלמד מזה ותלמד מזה, אבל "ולא תשמע" - שום דבר לא ישתנה אצלך, תישאר עם אותם מידות ודרכים.

ולמה, כי "ה' חפץ למען צדקו, יגדיל תורה ויאדיר". ה' חפץ למען צדקו, שהאדם יגיע לשלימות - ל"צדקו", כל הדברים הטובים והמעלות הטובות שבעולם נכנסים בתיבה זו - ולזה יש רק עצה אחת: "יגדיל תורה ויאדיר" (ישעיה מב-כא). רק ע"י תורה, שום דבר אחר לא יועיל לזה עכ"ל³⁵.

35. הגרמ"מ שולזינגר שליט"א. - פעם דרש המגיד הג"ר שלום הכהן שבדרון זצ"ל לפני קבוצת חיילים וסיפר כדלהלן: באותו מעמד ניגש אלי אחד, ורטן בפני בכאב: "הרב צודק, הכל נכון, אבל מה לעשות, ה-מ-צ-י-א-ו-ת אחרת... הרב כנראה מנותק מהמציאות